

medføre f.eks. slag på tamburin, vækkes drengens opmærksomhed om bevægelsens virkelighed, og interessen for nye bevægelser stimuleres. Efter 2 års arbejde med terapi en gang om ugen, kan Mathias bevæge begge ben og f.eks. slå på tambourinen med fødderne. Processen går så videre med gå-træning efter de samme principper.

Isabelle Frohne, gestalt og musikterapeut fra Hamburg Musikhochschule beretter om 18-årige Jörn, der har været i terapi i 9 år. Jörn er grænsepsykotisk og har sin egen indre verden, hvor forskellige lande bekriger hinanden og angriber ham. En mægtig fantasi, der er lukket inde, resulterer i voldsomme anfald af skyldfølelse, aggression og følelsesmæssige lammelser. Ved at oversætte de indre kampe og følelser til lyd, til musik, lykkes det at få en dialog i gang med Jörn. Hans indre univers får en parallel i den ydre verden, og via denne »bro« stabiliseres patientens tro på sin egen ret til at være til.

Bogen MUSIC AND HEALTH forekommer mig at være et væsentligt dokument for enhver, der beskæftiger sig med musik og kommunikation, og alvoren og sagligheden i samtlige indlæg har netop den for mig at se sundeste virkning: der er en masse, vi ved – og en masse, vi ikke ved – og sulten efter ny viden inden for dette væsentlige område er umådelig. Interessen og engagementet breder sig umiddelbart til læseren.

Bidragyderne kommer fra Norge, Danmark, England, Tyskland, Italien, Sverige og Frankrig – musikterapeuter, filosoffer, musikere og psykologer – alle med årelang erfaring bag sig.

Peter Kjærulff

Anmeldelse

Rachmaninoff på verdensplan

Rachmaninoff:

Samtlige værker for 2 klaverer:

Fantasie-Tableaux op. 5 (Suite nr. 1)

Russisk rhapsodi

Suite nr. 2 op. 17

Prelude cis-mol op. 3,2

Symfoniske danse op. 45

For klaver 4 hændigt:

Romance G-dur

Six Morceaux op. 11

Polka Italienne

*For klaver 6 hændigt:**

Vals og romance

Ingryd Thorson og Julian Thurber

(* med David Gardiner)

PAULA 46+47 (dobbeltalbum) kr. ca. 220,-.

»Kassér alle tidligere optagelser«, skal CBS' teknikere ifølge rygtet have sagt, da de i 1965 hørte Bernsteins koncertopførelse af Carl Nielsens tredje symfoni. Da havde man netop afsluttet optagelserne af pladeversionen. Da jeg satte Rachmaninoffs 2. suite med Thorson og Thurber på pladespilleren, fik jeg lyst til at smide alle mine tidligere versioner ud af vinduet: Ponti/Leonardy, Ashkenazy/Previn og Martha Argerich med partnere. Jeg havde aldrig hørt noget lignende.

Og så bor de her i landet.

Ingryd Thorson og Julian Thurber er englændere, men ansat som repetitører

ved Den kongelige Ballet. De har boet i Danmark i en del år, men har kun givet få koncerter. Den, der har hørt deres version af »Le Sacre du Printemps«, vil formodentlig stadig kunne føle håret rejse sig på hovedet, og deres 2 radiotransmitterede Rachmaninoff og Ravel recitals blev overværet af en totalt pakket Nikolaj kirke.

Nu har det lille danske pladeselskab PAULA kastet sig ud i et prisværdigt projekt. Her foreligger samtlige Rachmaninoff-værker, og i disse dage optages Ravels samlede produktion for 2 klaverer og 4 hændigt klaver. Og repertoire er jo hermed langt fra udtømt.

Her er tale om klaverspil på verdensplan. Både Thorson og Thurber har lange og omfattende uddannelser bag sig (London, Moskva, Warszawa), men dette garanterer jo ikke i sig selv fantasi, indlevelse og kraft. Og »power« er der her, så man flyver tilbage i sædet. Det eneste alternativ, jeg kan forestille mig, er Rachmaninoff og Horowitz sammen, noget, der beklageligvis aldrig blev optaget. Det ville nok have været noget i retning af en »gudernes jam-session« – en ørefryd, der kun ville mangle netop det, der er Thorson og Thurbers måske største aktiv: de spiller stort set, som var de én person.

Dette, somme tider næsten telepatisk, partnerskab lukker op for dybder i musikken, jeg ikke før har hørt forløst. Ashkenazy/Previn kommer til at lyde som en stor og en mindre stor pianist, der hygger sig sammen; Ponti/Leonardy går helt bag af dansen, og den fornemste konkurrent: Argerich/Freire (Suite nr. 2) har med deres gnistrende temperament næsten for meget »ild i røven«.

Thorson og Thurber spiller mindst

S. Rachmaninoff, 1909. »Den specielle sødme/smerte-blanding i Rachmaninoffs melodier giver med ét hans uudgrundelige smil et anstrøg af tibetansk buddhistisk mystik.«

lige så virtuost som samtlige andre, men i modsætning til f.eks. Argerich/Freire breder de klangerne ud, således at man ikke hører suite nr. 2 som en ekstatiske »performance«, men som den dybt visionære musik, den er.

Rachmaninoff er efter min mening en »belastet« komponist – alt for mange har spillet den anden og den tredje klaverkoncert og preludiet i cis-mol op. 3,2 alt for mange gange. Men den, der har hørt komponistens store korværk, »Russisk påskevesper« op. 37, de Symfoniske Danse eller »De døde Ø«, vil aldrig kunne vende tilbage til ideer om Rachmaninoff som en slags Hollywood filmkomponist. Hvad der i dårlige udførelser får hans melodik til at ligne sentimental underholdning – og hans portræt til at minde om en karseklippet standardamerikaner – får hos den ægte musiker en helt anden drejning. Den specielle sødme/smerte-blanding i de bedste af Rachmaninoffs melodier giver med ét hans uudgrundelige smil et anstrøg af tibetansk-buddhistisk mystik.

Hvad er han for et menneske, han, der spænder over det gadedrengeagtige (Polka Italienne) og det dybt filosofiske (Symfoniske Danse)? Det lukker Thorson og Thurber op for med alle registermuligheder og kombinationer:

Vi får russiske folkeeventyr og festfyrværker i den Russiske Rhapsodi. Stemningsfortættede natfarver i Fantasia-Tableaux op. 5 (Suite nr. 1) – spillet så intenst, at jeg mindedes Glieres store tredje symfoni »Ilya Murumetz«, hvor det i andensatsens »fortryllede skov« vimler med eksotiske fugle. Og fejende russisk livsglæde i valsen fra suite 2. De 6 stykker op. 11 for 4 hænder er de mest farverige af småstykkerne, og de spilles med en veloplægthed og humor, der trækker alle nuancer frem: fra »troll op af æsken-narrestreger« i scherzoen til folkefeststemninger i »Slava«.

Og hvis nogen er trætte af at høre preludiet i cis-mol, så skulle de prøve denne version.

Det, der ifølge Thorson og Thurber selv, er lykkedes bedst for dem, er de Symfoniske Danse. Værket har op. 45 og er Rachmaninoffs sidste. Det er et bredt anlagt, også i 2 klaver versionen, orkestralt værk med filosofiske og livsvise dybder. Her er det Thorson og Thurbers styrke, at de kan spille og lytte som med ét åndedrag, og er man tidligere blevet imponeret over deres forrygende virtuositet og klangans, så lytter man her med en alvor og intensitet, der bekræfter deres egen opfattelse: her afrundes vandringerne gennem Rachmaninoffs univers, sådan at man ser tilbage på et helstøbt, med kærlighed kortlagt portræt af en af klaverlitteraturens mest spændende skikkelser.

Pladerne klinger pragtfuldt og forventes senere også udsendt på CD. Med omkring 30 minutters spilletid på hver side får man også i den henseende valuta for sine penge.

Peter Kjærulff

Bestillingskupon på næste side

